

Tác động của tiền điện tử đến chính sách tiền tệ của Việt Nam

Trần Việt Dũng
Lê Hoàng Anh
Bùi Đan Thanh
Lương Thị Thu Thủy
Trần Mạnh Hùng

Tóm tắt: Ra đời từ thập niên 1990, tiền điện tử (TĐT) đã mang lại nhiều thành công khi được áp dụng tại nhiều quốc gia trên thế giới. Tuy nhiên, sự phát triển của TĐT hiện nay đang đặt ra một số vấn đề với chính sách tiền tệ. Nghiên cứu này được thực hiện nhằm đánh giá tác động của TĐT đến chính sách tiền tệ tại Việt Nam. Áp dụng phương pháp ECM (Error Correction Model) cùng với bộ dữ liệu vĩ mô Việt Nam trong giai đoạn từ quý 1/2005 đến quý 4/2019, kết quả nghiên cứu cho thấy, TĐT có tác động tích cực đến vận tốc lưu thông tiền mặt và tổng phương tiện thanh toán của nền kinh tế. Tuy nhiên, kết quả nghiên cứu cũng cho thấy, trong ngắn hạn, TĐT chỉ mang tính chất là phương tiện thanh toán bổ sung cho tiền mặt. Trong dài hạn, TĐT có thể phát triển thành một phương tiện thanh toán thay thế cho tiền mặt. Sự thay thế trong dài hạn này có thể dẫn đến những tác động không mong muốn đến chính sách tiền tệ tại Việt Nam. Trên cơ sở kết quả nghiên cứu, nhóm tác giả đề xuất một số hàm ý chính sách nhằm tạo lập khung pháp lý cho TĐT.

Từ khóa: Tiền điện tử, chính sách tiền tệ, ECM.

Mã phân loại JEL: E42, E51, E52.

Tài liệu tham khảo

- Ai, H. & Fan, L. (2002). An empirical analysis of monetary velocity in China. *World Economy*, 8, 53-59.
- Al-Laham, M., Altarawneh, H., & Abdallat, N. (2009). Development of Electronic Money and Its Impact on the Central Bank Role and Monetary Policy. *Issues in Informing Science and Information Technology*, 6, 340-349.
- Amromin, G. & Chakravorti, S. (2008). Whither Loose Change? The Diminishing Demand for Small Denomination Currency. *Norges Bank*. [Online]. Available at: <http://m.norges-bank.no/Upload/Konferanser/2008-11-14/Chakravorti>.
- Bank of England (2014). The economics of digital currencies. [Online]. Available at: www.bankofengland.co.uk/publications/Documents/quarterlybulletin/2014/qb14q3digitalcurrenciesbitcoin2.pdf.
- Bank for International Settlements (1997). *Electronic money: Report of the working party on electronic money*. Available at <https://www.bis.org/publ/gten01.pdf>
- Dorn, J. (1997). *The future of money in the information age*. Washington, D.C.: Cato Institute.
- Ely, B. (1996). Electronic money and monetary policy: Separating fact from fiction. *The Future of European Central Bank 2000, Report on Electronic money, ECB*.
- Engle, R. & Granger, C. (1987). Co-integration and Error Correction: Representation, Estimation, and Testing, *Econometrica*, 55(2), 251-276.
- European Central Bank (1998). *Report on Electronic Money*.
- European Central Bank (2009). Directive 2009/110/EC of the European Parliament and of the council of 16 September 2009.
- FATF (2014). *Virtual Currencies Key definitions and Potential AML/CFT, Risks* 6/2014.

- Fisher, I. & Brown, H. (1911). *The purchasing power of money*. New York: The Macmillan Company.
- Fujiki, H. & Tanaka, M. (2014). Currency demand, new technology, and the adoption of electronic money: Micro evidence from Japan. *Economics Letters*.
- Fung, B., Molico, M., & Stuber, G. (2014). *Electronic Money and Payments: Recent Developments and Issues*. Ottawa: Bank of Canada.
- Griffith, R. (2004). Electronic money an monetary policy. *Southwestern Economic Review*, September. [Online]. Available at: <http://www.ser.tcu.edu/2004-Pro/SEP2004%20Griffith%2047-56.pdf>
- Gujarati, D. N. (2009). *Basic Econometrics*. Tata McGraw-Hill Education, New Delhi.
- Halpin, R. & Moore, R. (2009). Developments in electronic money regulation - the Electronic Money Directive: A better deal for e-money issuers? *Computer Law & Security Review*, 25(6), 563-568.
- Hasan, Z. H. (2015). *Electronic Money (E-Money)*. University of Dhaka.
- Jiang, X. (2010). *The effects of circulation of electronic money on monetary policy*. MA thesis, University of international business and economics.
- Johansen, S. & Juselius, K. (1990). Maximum Likelihood Estimation and Inference on Cointegration- -With Applications to the Demand for Money, *Oxford Bulletin of Economics and Statistics*, 52(2), 169-210.
- Pang, R. (2003). The challenges of digital currency on central banks' monetary policy. *Business Studies*, 11(1), 118-120.
- Poole, W. (1970). Optimal Choice of Monetary Policy Instruments in a Simple Stochastic Macro Model. *The Quarterly Journal of Economics*, 84(2), 197.
- Qu, Y. (2013). The impacts of digital currency on interest rate. *North Economy*, 7(2), 3-4.
- Rahn, R. W. (2000). On the future of electronic payments. CATO Congressiona Testimony. 19 Sep. 2000. Retrieved from <http://www.cato.org/testimony/ct-rr091900.html>
- Tak, S. H. (2002). A study on the effects of the development of electronic money on monetary policy in Korea. *Economic Papers*, 47-79.
- Tanaka, T. (1996). Possible Consequences of Digital Cash. *First Monday*, 1(2).
- Tang, P. (2004). The impacts of digital currency on monetary policy. *Shanghai Finance*, 7, 66-69.
- Zhou, G. (2006). The impact on money circulation velocity of electronic money: an empirical study with cointegration method. *China Economic Quarterly*, 5(4), 1199-1234.